

Södertörns högskola
Rektor

Luntnakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Maria Södling
08-563 085 78
Maria.Sodling@hsv.se
BESLUT

2010-06-29
Reg.nr 641-1469-10

Beslut om tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom området politik, ekonomi och samhällets organisering

Högskoleverket beslutar att ge Södertörns högskola tillstånd att utfärda licentiatexamen och doktorsexamen inom området politik, ekonomi och samhällets organisering.

Ansökan och ärendets hantering

Södertörns högskola har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området politik, ekonomi och samhällets organisering. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande sakkunniga: professor Ann-Mari Sellerberg, Lunds universitet, professor Bengt-Erik Eriksson, Linköpings universitet och professor Kjell Goldmann, Stockholms universitet. Professor Christina Ullenius har fungerat som moderator. Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer med representanter för högskolan vid en hearing vid Södertörns högskola den 10 maj 2010. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de bedömningsgrunder som Högskoleverket har utarbetat. De sakkunnigas bedömning är att högskolan ska beviljas tillstånd att ge examina på forskarnivå inom området politik, ekonomi och samhällets organisering. Högskoleverket instämmer i bedömargruppens bedömning.

Med hänvisning till 6 kap. 5 b § högskoleförordningen (1993:100) lämnar Högskoleverket även tillstånd att utfärda masterexamen inom samma område.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Södertörns högskola tillstånd att utfärda licentiatexamen och doktorsexamen inom området politik, ekonomi och samhällets organisering.

Högskoleverket beslutar också att ge Södertörns högskola tillstånd att utfärda masterexamen inom samma område.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Anders Flodström efter föredragning av utredaren Maria Södling i närvaro av huvudsekreteraren Lena Adamson, pressekreteraren Kristin Lindqvist och avdelningschefen Magnus Hjort. I ärendets beredning har även utredaren Peter Green deltagit.

Anders Flodström

Maria Södling

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Utlåtande för ansökan om tillstånd att examinera på forskarnivå inom området politik, ekonomi och samhällets organisering, Södertörns högskola

Område: politik, ekonomi och samhällets organisering

Ingående forskarutbildningsämnen där utbildning initialt kommer att anordnas: statsvetenskap, företagsekonomi samt sociologi

Område för examenstillstånd

Högskolans avsikt är att bedriva forskarutbildning i företagsekonomi, sociologi och statsvetenskap samt senare eventuellt nationalekonomi. Dessa ämnen har utvecklats i interaktion med varandra och har en icke oväsentlig gemenskap i fråga om såväl problemställningar som teori och metod. Detta gör dem till ett rimligt och ändamålsenligt område för examensrätt, även utan den teoretiska överbyggnad som utvecklas i ansökan.

Det gemensamma området för disciplinerna är ett av högskolans profilmråden, och den ansats som redovisas i ansökan ger spännande utgångspunkter för forskarutbildning. Denna potential utnyttjas dock inte i de områdesgemensamma doktorandkurser som planeras; dessa ska gälla vetenskapsteori och forskningsmetod, inte den gemensamma substansen inom området.

Samtal med handledarna har gett vid handen att den särskilda inriktning som anges i ansökan inte är avsedd att inskränka framtida doktoranders frihet att välja forskningsuppgifter inom ramen för respektive examensämne.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att högskolans argumentation för området för examenstillstånd är tillfredsställande.

Högskolans kvalitetsarbete

Det finns en tydlig ambition att säkerställa den planerade utbildningens kvalitet. Den organisation som planeras för detta är emellertid så komplex att den kan skapa osäkerhet om ansvarsförhållandena, minska transparensen och medföra rättsosäkerhet för doktoranderna. Detta beror på att man laborerar med tre olika nivåer nedanför fakultetsnämnden, nämligen såväl ämne och institution som område, samtidigt som man vid sidan av både ämnes-, institutions- och områdesstyrelser avser att inrätta handledarkollegier med vissa beslutsfunktioner på både ämnes- och områdesnivå. Det bör finnas fördelar med att renodla organisationen antingen till den konventionella tredelningen fakultetsnämnd/institution/ämne, med organ på områdesnivå endast för samråd, eller till fakultetsnämnd/område, med områdesstyrelsen som det enda beslutsorganet under fakultetsnämnden. I båda fallen bör göras tydligt att handledarkollegier på skilda nivåer inte har beslutsfunktioner.

I kvalitetsarbetet är de individuella studieplanerna centrala. Dessa betydelsefulla dokument bör inte utformas som överenskommelser enbart mellan handledare och doktorand utan som trepartsavtal mellan doktorand, handledare och finansör.

Enligt olika formuleringar i ansökan ska den individuella studieplanen utarbetas ”i samband med antagningen” eller rentav vara kriterium för urval mellan sökande. Detta är alltför tidigt; det rimliga är att frågan om individuell studieplan aktualiseras efter det att antagning skett och fastställs först efter detaljerad diskussion mellan de tre parterna.

Bedömaregruppen noterar högskolans uppmärksamhet på jämställdhetsproblemet och vill betona vikten av att man även framöver undersöker vad som kan göras för att förbättra situationen på lärarnivå.

Sammanfattningsvis anser bedömaregruppen att högskolans kvalitetsarbete är tillfredsställande.

Forskarutbildningsmiljö

Antalet möjliga handledare inom området överstiger Högskoleverkets riktvärde. De möjliga handledarna har, som i de flesta miljöer, varierande vetenskaplig kompetens och produktion, men väl kvalificerade forskare finns att tillgå som handledare i alla tre ämnen där forskarutbildning planeras.

Handledarnas forskning är av uppenbar relevans för det område för vilket examensrätt söks, och doktorandernas tillgång till den pågående forskningen behöver inte sättas i fråga.

Antalet doktorander inom området som helhet kommer att bli tillräckligt för en god doktorandmiljö. Den kan bli väl liten i de enskilda ämnena, särskilt kanske företagsekonomi, men inte mindre än den är i en del andra miljöer där forskarutbildning bedrivs. Det är dock önskvärt att doktorandernas kontakter med ämnesmiljöerna vid universiteten vidmakthålls även efter det att högskolan fått egen examensrätt.

Doktoranderna kommer att få tillgång till ett betydande utbud av seminarier och kurser, och de kommer att ha normala förutsättningar för publicering, konferensdeltagande och liknande. Uppläggningsen av den planerade utbildningen är rimlig även om det, som tidigare påpekas, är önskvärt att det områdesövergripande forskningstemat syns inte bara i form av gemensamma seminarier utan också i kursutbudet.

Ingenting tyder på att den studiesociala miljön inte skulle vara god. Vi noterar att det vid platsbesöket uppgavs att all studiefinansiering fortsättningsvis ska ske genom anställning på doktorandtjänst.

De planerade utbildningarna i företagsekonomi, sociologi och statsvetenskap ställer stora krav på de studerande: dessa ska inte bara uppnå djup inom sitt forskningsområde utan också bredd inom såväl examensämnet som området som helhet. Bedömaregruppens samtal med nuvarande doktorander har gett vid handen att denna krävande målsättning inte behöver vara orealistisk.

Sammanfattningsvis anser bedömaregruppen att forskarutbildningsmiljön är tillfredsställande.

Handledarresurser

Antalet lärare med professors- eller docentkompetens är tillräckligt i de ämnen där forskarutbildning initialt planeras. Den pedagogiska kompetensen förefaller tillräcklig, men högskolan bör finna åtgärder för att vidareutveckla den. Ganska många tilltänkta handledare har handledningserfarenhet, men bara några av dem har varit huvudhandledare. Forskarutbildningssamarbetet med universiteten har gett erfarenhet av handledningssamarbete.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att handledarresurserna är tillfredsställande.

Ekonomi

Östersjöstiftelsen är avgörande för den planerade forskarutbildningens ekonomi. Beroendet av en enda finansiär är inte helt lyckligt, och tilltron till stiftelsens långsiktiga engagemang i det område ansökan avser tycks delvis vara grundad på samtal och informella arrangemang i stället för på dokumenterade formella åtaganden. Det är därför svårt att säkert bedöma den långsiktiga ekonomiska grundvalen för forskarutbildning inom området. Osäkerheten är dock knappast större än vad som är gängse inom högskolesystemet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att ekonomin är tillfredsställande.

Infrastruktur

Södertörns högskolas infrastruktur framstår som god, med avseende på bibliotek, informationsteknik och annan relevant utrustning.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att infrastrukturen är tillfredsställande.

Sammanfattande bedömning och förslag till beslut

Södertörns högskola har förutsättningar att genomföra forskarutbildning av god kvalitet i ämnena företagsekonomi, sociologi och statsvetenskap. I dessa discipliner har vid högskolan utvecklats en delvis gemensam, aktiv forskningsmiljö i vilka doktoranderna kommer att kunna ta del. Det samarbete om kurser och seminarier som planeras är lovande, och att döma av hittillsvarande erfarenheter kan de studerande i relativt hög grad väntas utnyttja de möjligheter som kommer att erbjudas.

Bedömargruppen föreslår därför att Högskoleverket ger Södertörns högskola tillstånd att utfärda examen på forskarnivå inom området politik, ekonomi och samhällets organisering.